

[Ole M. Nielsen]

kepartis side at afskaffe andelsbevægelsen og fjerne dens muligheder – med det resultat, at den kommer på udenlandske hænder, hvis den bliver til aktieselskaber osv. Vi anerkender i høj grad andelsbevægelsens historiske og nutidige betydning for landbruget. Men andelsbevægelsen har fordel af andelsbeskatningen; det er uomtvisteligt. Selv om der er store diskussioner om den fordel, og selv om den bliver nedgjort fra andelsbevægelsens side som næsten værende en ikkefordel, er det absolut en stor fordel. Et af argumenterne for andelsbeskatningen er jo, at de andelsejede selskaber ikke har samme gode mulighed for at skaffe sig egenkapital, ansvarlig kapital, som de private selskaber har. Men den argumentation duer jo ikke engang. De familieejede grovvarereselskaber har ringere mulighed for at skaffe sig kapital, end andelsselskaberne har, som jo i vid udstrækning er godt konsoliderede og i kraft af deres andelsforhold faktisk har rigeligt med kautionister. Der er gode muligheder.

De fordele, andelsbeskatningen har, kan ifølge mit synspunkt kun forsvares ud fra det helt fundamentale princip, at det, der foregår i andelsselskabet, er en forlængelse af det, der foregår på den enkelte landbrugsbedrift derhjemme. I princippet betyder det jo så, at alt det, der foregår i andelsselskabet, skal foregå mellem medlemmer, at handelen uden om medlemmer altså skal være nede på nul procent. Det er selvfølgelig vanskeligt håndterligt i praksis, men det må være princippet. Til gengæld er vi i Kristeligt Folkeparti villige til at se på de tekniske muligheder for at udskille atypisk handel, som af gode grunde ikke kan foregå mellem medlemmer. Men i princippet bør handel med landmænd altså foregå som handel med medlemmer.

Med hensyn til hr. Peter Brixtoftes spørgsmål om, hvorvidt det vil vise sig, at 42 ud af 47 selskaber må overgå til aktieselskabsbeskatning, hvis vi kommer ned på en handel på 15 pct. til ikkemedlemmer, vil jeg sige, at det skræmmeksempel, der er vist i rapporten, går ud fra den praksis, man har nu, hvor man jo ikke har gjort særlig meget ud af at tegne medlemmer. Men jeg er helt sikker på, at det vil være muligt for andelsselskaberne at tegne nye medlemmer, og jeg vil være leveringsdygtig i argumenter til landmændene for at tegne sig som medlemmer af andelsselskaberne, hvis

man skulle mangle nogle af dem. Dem er der såmænd rigeligt af; så vi anser det ikke for noget problem.

Vi anbefaler lovforslaget, men vi vil under udvalgsbehandlingen gerne være med til at se på de tekniske vanskeligheder, der eventuelt kan være. Men jeg mener bestemt ikke, der kan være tale om at sætte procenten på 15 op – snarere det modsatte.

Og så skal jeg også her hilse fra CD og sige, at de anbefaler lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Filt Jensen (V):

Specielt til de partier, der navnlig vil noget med de små handelsforeninger, vil jeg sige, at med bestemmelsen om at sætte procenten ned fra 25 til 15 bidrager man til, at det netop bliver de små handelsforeninger, man får nedlagt. Det bliver foreninger, der arbejder i områder med måske ikke så forfærdelig stor husdyrproduktion. En stor del af de varer, de modtager fra landmændene, skal afsættes til industrivirksomheder – det være sig oliemøller eller brødfabrikker eller malterier – og derfor kan de ikke holde sig under de 15 pct.

I andre områder af landet – også hvor der er stor husdyrproduktion – vil en del foderstovirksomheder, som har kontrakter på maltbyg, brødhvede osv., i visse år af vejræssige grunde komme i den situation, at det ikke er muligt at afsætte deres produktion, og de må så afsætte den på anden vis samt eventuelt foretage suppleringskøb for at dække deres kontrakter.

Jeg føler mig overbevist om, at det er korrekt, når de revisionselskaber, der reviderer størsteparten af disse virksomheder, siger, at over 90 pct. af de små virksomheder vil bukke under for denne lov og blive nødt til at gå over til aktieselskabsbeskatning, og jeg vil tro, at det også for en del partier herinde vil føles som en katastrofe, at vi får disse handelsvirksomheder nedlagt. Der er sikkert større mulighed for de store, landsdækkende virksomheder for at holde sig inden for procenten. Men tænk på de små andelsvirksomheder! Vi skulle gerne bevare dem i Danmark. Det gælder også inden for slagterisektoren og mejerisektoren, at vi vil få en hel række problemer.

(Kort bemærkning).